

ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА
СОФИЯ

ДОКЛАД

НА

**ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО
СОЦИАЛНИ И ПРАВНИ НАУКИ, СИГУРНОСТ И ОТБРАНА
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА
ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ НА НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана представя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за **институционална акредитация на Нов български университет**. Докладът е разработен съгласно чл. 88а, ал. 5, т. 2 от ЗВО, чл. 33, ал. 1, т. 2 и чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20. 10.2016 г.) критерии за институционална акредитация на висшите училища в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.77, ал.2 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ –ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ.2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 1)

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Информация за решението от предходната акредитация	Протокол № 26 от 06.12.2012 г
2.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 28/ 21.12.2017 г.
3.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол № 12/ 05.07.2018 г.
4.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	15.10. – 18.10.2018 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 21/ 29.11.2018 г.
6.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 22/ 20.12.2018 г.
7.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА относно становището на оценяваната институция ПК предоставя доклада на АС	03.01.2019 г.

Оценяването по процедурата е осъществено от експертна група в състав:

1. проф. д.ю.н. Юлия Бояджијева – ръководител на ЕГ
2. проф. д-р Лъчезар Дачев – член на ЕГ
3. проф. д.н. Димитър Костов – член на ЕГ
4. проф. д-р Миладин Апостолов – член на ЕГ
5. проф. д-р Слободан Нешкович –член на ЕГ
6. доц. д-р Наско Загорев –член на ЕГ
7. Александър Узунов– докторант - член на ЕГ

Наблюдаващ процедурата от ПКСПНСО: проф. д.н. Севдалина Димитрова

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Нов български университет е получил институционална акредитация с решение на Акредитационния съвет (АС) на НАОА от 06.12.2012 г. (Протокол №

26) с оценка 9,00 за срок от шест години и общ образователен капацитет от 12 000 студенти и докторанти.

Въз основа на доклада на експертната група Постоянната комисия констатира, че препоръките от предходната акредитация са изпълнени, както следва:

Препоръки:	Констатация на ПК
ПРЕПОРЪКА 1: Да продължи подмладяването на хабилитирания академичен състав на основен трудов договор.	Препоръката е изпълнена
ПРЕПОРЪКА 2: Да се стимулира активността на преподавателите и включването на студентите и докторантите в научни проекти.	Препоръката е изпълнена
ПРЕПОРЪКА 3: Да се постигне възможният баланс между високата динамичност на учебните програми и изграждането на устойчивост на преподаването.	Препоръката е изпълнена

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ. 2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 1)¹

Въз основа изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението на всички критерии за институционална акредитация в съответствие с ESG- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 77, ал. 2 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1: „Политика за осигуряване на качеството“:

Критерий 1.1. „ВУ има документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството като част от стратегическото управление на образователната институция в интерес на обществените потребности“.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1:

По 1.1.1.

Организационно-управленската структура и органите на управление на Нов български университет (НБУ) е изградена в съответствие с изискванията на чл. 36 на ЗВО, на базата на който и съобразно чл. 3 от Правилника за устройството и дейността на НБУ е обоснована нейната специфика: Настоятелство, Председателски съвет, Администрация на Настоятелството, Академичен съвет, ректор, заместник-ректори, факултети (декани, факултетни съвети), Централна университетска администрация (с 4 центъра), Централна студентска администрация, Кандидат-студентски и студентски информационен център, департаменти и изследователски центрове с дефинирани и разграничени функции.

Стратегическото и финансовото управление е възложено на

¹ Оценяването се извършва съгласно Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти

Настоятелството и неговия Председателски съвет. Академичното управление на Университета се осъществява от Академичния съвет и Ректора.

В структурно отношение в съответствие с ОКС и формите на обучение са обособени 4 факултета (Факултет за базово образование, Бакалавърски факултет, Магистърски факултет и Факултет за дистанционно, електронно и продължаващо обучение), 25 департамента (разделени на „департаменти по науки“ и „департаменти по изкуства“.), Институт за съвременни физически изследвания и 4 изследователски центъра, които провеждат обучение по професионални направления и специалности в съответствие с *академичния профил на Университета*, формиран в областта на: науките за човека; науките за обществото; природните науки; новите технологии; изкуствата.

Към Настоятелството действат: 3 постоянни съвета – Обществен съвет, Разширен ректорски съвет и Директорски съвет (чл. 14 от Правилника); комисии за контрол на дейността на НБУ и други комисии (т. 16 на чл. 13 и чл. 15 от Правилника). Създадени са Разширен академичен съвет с функции на Общо събрание на НБУ (глава VII) и Конференция на НБУ като съвещателен орган, който обсъжда въпроси по развитието на учебната и научноизследователската работа на Университета (глава VIII).

Част от ръководните длъжности (зам.-ректор, декан и трима ръководители на департаменти зам.-ректор, декан и трима ръководители на департаменти) се заемат от нехабилитирани лица – главни асистенти с ОНС „доктор“, в качеството си на изпълняващи съответните длъжности до тяхното хабилитиране, с цел преодоляване на противоречието с Правилника за устройството дейността на НБУ. Независимо от това, същите притежават необходимия потенциал, компетентност и компетенции за изпълняваните от тях ресори.

НБУ има публично оповестена, с официален статут и отчетност Политика за качеството, насочена към осигуряване на образователен процес и научен продукт, задоволяващи изискванията на потребителите, включително непрекъснато подобрене и ограничаване на несъответствията. От месец април 2018 г. СУК е сертифицирана по ISO 9001:2015 в съответствие с държавната нормативна регулация и оторизирани органи на управление (заместник-ректор по качеството и акредитацията, Комисия по качеството, декани на факултети, факултетните съвети и Центъра за качество и оценяване). Изградени са вътрешните структури за разработване и прилагане на университетската политика за осигуряване на качеството, следвайки философията „тотално качество“ в университетския мениджмънт, стабилност и устойчиво развитие на Университета.

По 1.1.2.

НБУ има разработени и въведени национално и международно приети стандарти, съобразени с мисията, целите и задачите на Университета за образователна, научноизследователска и художествено-творческа дейност, гарантиращи високо качество на образователния процес, обективност при оценяване на изследователските резултати и повишаващи международната му разпознаваемост.

Цялостната дейност на департаментите, изследователските центрове, учебно-практическите и други звена е съобразена с разработената вътрешна система за планиране и отчитане, включваща съответните Стандарти, стратегически планове, планове с двугодишен хоризонт и съответните регламенти,

По 1.1.3.

Системата за осигуряване на качеството на НБУ отразява връзката

между научните изследвания и обучението и преподаването, съобразени с приоритетите на Университета за превръщането му в международно разпознаваем изследователски център и интегрирането му в национални и международни научни мрежи; развитие на проектната дейност; развитие на интердисциплинарните изследвания и интеграция на изследванията в обучението и практиката.

Изследователските резултати се представят, дискутират и верифицират на организирани семинари, конференции и други публични изяви с участието и на студенти, и на докторанти.

НБУ ма изградени лаборатории, ателиета, учебно-практически и изследователски звена (34 на брой), в които се осъществява научно-експертната и учебно-практическата дейност на обучаемите по внедряване на изследователските резултати от научните изследвания и изследователските проекти, финансирани по различни програми. на научно-експерименталната и учебно-практическата работа на студентите и докторантите в

По 1.1.4.

Спазването на академичните свободи и създаване на условия за нетърпимост към прояви на дискриминация и академични измами в НБУ е гарантирано чрез разработените и действащите: нормативни документи - Етичен кодекс, Правилник за устройството и дейността на НБУ (глава XXVII „Конфликт на интереси“), Наредба за развитие на академичния състав, Наредба за студентите в НБУ (глава VII „Права и задължения“ и глава IX „Студентски въпроси и жалби“); комисии, осигуряващи прилагането на нормативните разпоредби- Комисия по етика, Комисия за развитие на академичния състав, Комисия по качеството; софтуер за установяване на неправомерно цитиране; действащи процедури за вътрешен одит на качеството.

През акредитационния период са документирани 6 случая на предотвратяване и санкциониране на изпитни измами

Критерий 1.2. „ВУ поддържа вътрешна система за качеството на обучението и на академичния състав, която включва и проучване на студентското мнение.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2:

По 1.2.1.

Поддържането и контролът на качеството на обучението в НБУ са отговорност на Комисиите по качеството на различни нива на управление и ректорското ръководство. Увеличаването на вътрешните структури, ангажирани с осъществяването на политиката за управление на качеството, позволяват обхващането на всички аспекти от прилагането на СУК и стремежът му за поддържане на високо качество на образователния процес, оценяване активността на преподавателите и отчитане мнението на студентите.

Развитието и усъвършенстването на СУК е посредством нейното сертифициране през 2018 год. по стандарт ISO 9001:2015.

НБУ има изградена система за оценяване на активността на преподавателския състав, състояща се от разработената и прилагана: университетска нормативна уредба; процедури за проверки за изпълнение на изискванията учебна, научноизследователската и художествено-творческата дейност, организационната и обществената работа на академичния състав – ежегодно при отчитане на неговата заетост и за дългосрочно атестиране с цел

академично израстване; функциониращи програми за обучение на преподавателите.

Системна практика в НБУ са анкетните проучвания на студентското мнение, провеждани всеки семестър от Центъра за качество и оценяване за удовлетвореността от учебните курсове и от академичния състав. Оценките от проучването на мнението на обучаемите присъстват в ресурсното портфолио на преподавателите при академичното им израстване. Ежегодно се проучва студентското мнение относно учебните програми.

Генерирането на информация за реализацията на възпитаниците на НБУ е посредством системно провеждани проучвания с тях, чрез поддържане на система „Алумни“.

По 1.2.2.

Системното и прецизно наблюдение на системата за оценяване и поддържане на качеството в НБУ се осъществява чрез провеждане на вътрешни и външни одити. Чрез тях се получат доказателства за резултатите от функциониране на системата, определя се степента на изпълнение на критериите, установяват се отклонения от стандартите и се набелязват необходимите коригиращи действия.

Системното и прецизно наблюдение на системата за оценяване и поддържане на качеството в НБУ се осъществява чрез провеждане на вътрешни и външни одити. Чрез тях се получат доказателства за резултатите от функциониране на системата, определя се степента на изпълнение на критериите, установяват се отклонения от стандартите и се набелязват необходимите коригиращи действия.

НБУ има изградени и функциониращи процедури за осъществяване на вътрешен одит на качеството. Екипът от вътрешни одитори е към Факултета за дистанционно, електронно и продължаващо обучение. Регулярно се провеждат обучения на екипа за вътрешен одит по теми, целево селектирани в интерес на пълноценното функциониране на процедурите за вътрешен одит на качеството.

Налице са доказателства за системност в провеждането на вътрешните одити – ежегодно. За периода 2013–2017 г. са планирани и реализирани 5 вътрешни одита.

Стандарт 2: „Разработване и одобряване на програмите“:

Критерий 2.1 „ВУ изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация на професионалните направления и съответните специалности /квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др./ при съдействието на заинтересовани страни“.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1:

По 2.1.1.

НБУ има разработени процедури за представяне и оценяване на учебни програми (в останалите ВУ учебни планове) за обучение в ОКС „бакалавър“, „магистър“, „майнър програми (втора специалност)“ и ОНС „доктор“.

Учебната документация, включваща квалификационни характеристики, учебните програми и учебни курсове, е разработена на основата на ЗВО, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, Европейската система за трансфер и натрупване на кредити (ECTS) и в съответствие със Стратегия 2020 на НБУ, със Системата за управление на качеството в НБУ и Наредбата за учебния процес, отразяват целите на висшето образование на Съвета на

Европа. Учебните курсове (учебни програми в останалите ВУ) съдържат очакваните знания, умения и компетенции, които студентите трябва да придобият.

По 2.1.2.

През акредитационния период в НБУ броят на предлаганите учебни програми за една учебна година е от порядъка на 250-270. Регулярно при необходимост се извършва актуализацията им. При липса на интерес от страна на обучаемите, дадена програма се прекратява..

В НБУ е създадена организация за ежегодно обновяване на учебната документация, с отчитане и на мнението на студентите, докторантите, на представителите на бизнеса и професионалните организации чрез анкети, участие в ръководните органи на Университета и други форми. Чрез реализираните от различните департаменти през акредитационния период 5 мащабни проекта, се създават условия за проучване на необходимостта на бизнеса от специфични умения и знания и модернизиране на учебните програми и курсове в съответствие с нуждите на работодателите.

По 2.1.3.

НБУ провежда обучение в различните ОКС (редовна и дистанционна форма) и ОНС „доктор“ (редовна и самостоятелна подготовка) в пълно съответствие с мисията, капацитета, целите и задачите, залегнали в Стратегия 2020.

НБУ е първия университет в България, който започва да провежда дистанционно обучение с акредитация от 2004 г. Обучението е организирано в пълно съответствие с мисията, образователната философия, целите и задачите на Университета. Учебните програми в ДФО се провеждат в съответствие с чл.85, ал. 1, т.1. от ЗВО и чл. 2. от Наредбата за държавните изисквания за организиране на ДФО във ВУ. Създадени са необходимите условия за качествено провеждане на учебния процес в ДФО чрез използването на иновативни учебни форми, базирани на новостите в информационните технологии в съответствие със стандартите на СУК в НБУ.

През акредитационния период са актуализирани 14 бакалавърски, 13 майнър и 16 магистърски програми, прекратени са съответно 5, 16 и 8. Броят на актуализираните бакалавърски и магистърски програми в ДФО възлиза съответно на 4 и 1, на прекратените актуализираните учебни програми– 2 и 5.

По 2.1.4.

В НБУ са създадени необходимите условия за подпомагане и развитие на обучението на студентите и докторантите, и за тяхното образователно израстване. Академичната активност на студентите и докторантите се стимулира чрез предоставянето на стипендии от вътрешни и външни източници. Студентите и докторантите в НБУ имат представители в органите за управление на НБУ, съгласно изискванията на ЗВО.

По 2.1.5.

Учебната документация и календарът на академичната годна публично са оповестени на сайта на НБУ (<http://ecatalog.nbu.bg/> и <https://nbu.bg/bg/students/kalendar>). В структурно отношение учебните програми съответстват на нормативната уредба -европейска и национална Съотношението лекции към практически занятия е 50:50 при съблюдаване спецификата на професионалните направления.

Създадена е организация за провеждането на практики и стажове от студентите в НБУ в пълно съответствие с регламентите на Наредбата за

учебния процес, Приложение 1, публикувани в Системата за управление на качеството в НБУ. Сключени са съответните рамкови договори за сътрудничество и договори с работодателски организации за провеждане на практики стажове, съответстващи на професионалната квалификация за дадено професионално направление.

В НБУ е създадена функционираща система за натрупване и трансфер на образователни кредити. Придобиването на ОКС „бакалавър“, „магистър“, „професионален бакалавър“ и на ОНС „доктор“ по акредитирани докторски програми е след набирането на съответния брой кредити (на 30 часа заетост-аудиторна и извън аудиторна се присъжда 1 образователен кредит).

Стандарт 3: „Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите“:

Критерий 3.1. „Официално са приети методически стандарти за учебна документация (учебни планове и програми) и стандарт (процедура) за промени в учебната документация, които са свързани със стимулиране на мотивацията и ангажираността на студента в процеса на обучение.“.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1:

По 3.1.1.

НБУ има официално приети методически стандарти за учебна документация, които осигуряват мотивацията и ангажирането на студентите в процеса на обучение. В СУК на НБУ са разработени и се прилагат: стандарти за знание; стандарти за учебни програми (бакалавърски, магистърски, докторски) и показатели за оценяване на програмите; стандарти за учебни курсове и показатели за оценяване на курсовете; процедури за приемане на нови и актуализирани учебни програми и курсове от Комисията по качеството и факултетните съвети

Учебната документация периодично се анализира на следните нива: програмни съвети и департаментни съвети; Комисия по качеството; факултетни съвети. За акредитационния период всяка година са проведени: 51 процедури от програмни съвети (23 на брой), съвети на департаменти и изследователски центрове (28); по една процедура на няколко заседания на Комисията по качество за оценка на предлаганите програми; по една процедура на необходимия брой заседания на четирите факултетни съвета на Университета, на които се обсъждат и гласуват представените им от Комисията по качество учебни програми. На всяко ниво под внимание се взема мнението на обучаемите.

През акредитационния период действат 90 договора за провеждане на практики и стажове от студенти бакалаври на НБУ и 17 договора за провеждане на стажове от студенти магистри.

Обобщените резултати от оценките за учебното съдържание на дисциплините и изискванията, формулирани от пазара на труда, са надежден ориентир за баланса в учебните планове, за степента, в която се постигат обявените образователни цели и за съвместимостта им с образователната мисия на университета.

В НБУ е изградена добре функционираща информационна система за публикуване на учебната документация на интернет страницата на Университета

(<http://www.nbu.bg/bg/kandidat-studenti/priem-i-obuchenie>;<http://www.nbu.bg/bg/uchebniprogrami>
[/programite-v-nbu](http://programite-v-nbu);<http://ecatalog.nbu.bg/Default.asp?>);<http://ecatalog.nbu.bg/Default.asp?>; <https://nbu.bg/bg/alumni/centyr-za-karierno-razvitie-i-obuchitelni-resursi>).

По 3.1.2.

Преподавателите в НБУ се стремят да въвеждат и използват всички съвременни методи и форми на организация на учебния процес. Следват се съвременните тенденции на обучение, чрез използване на модерни методи и атрактивни форми за обучение във всички специалности. Създаден са условия за приложимост на нови информационни технологии и техника; оборудване с най-съвременна техника, мултимедийни и интерактивни продукти на всички лаборатории и учебно-практически и изследователски звена в НБУ; реализиране на виртуални класни стаи и директно обучение чрез електронната платформа „Мудъл” (<https://e-edu.nbu.bg>); откриване на Франкофонски център за академични постижения, който е оборудван със съвременна техника; създаване (2016/2017 г.) на Е-платформа в помощ на обучението по общ и специализиран чужд език и др.

По 3.1.3.

Резултатите от методите на преподаване и постиженията на обучаемите се анализират, оценяват и огласяват периодично чрез Системата за управление на качеството.. Полагат се приоритетни грижи за обучението по профилиращите дисциплини и практическата подготовка. Създадени са подробно разписани в СУК и съответните наредби стандарти, регламентираната система за поддържане и контрол на качеството на обучение, нормативно осигурената възможност за отчитане мнението на студентите относно тяхната удовлетвореност от всеки курс и преподавател.

Ежегодно Центърът за качество и оценяване провежда анонимни анкетни проучвания по електронен път чрез системата „Мудъл” или през Googledox. Обобщените резултати за курс и преподавател се публикуват в преподавателските профили на Интегрираната информационна система (e-teacher).

По 3.1.4.

В НБУ действа официално приета и публикувана система за провеждане на изпитните процедури, която включва критериите и методите за проверка и оценка на знанията и уменията на обучаемите.

НБУ има изградена система за публикуване на информацията за критериите за оценяване знанията и уменията на студентите и докторантите. Оценяването се извършва в пълно съответствие с Наредбата за учебния процес в НБУ, публикувана на интернет страницата на Университета.

Критериите и методите за проверка и оценка на знанията се публикуват от всички преподаватели в паспортите на курсовете и в Електронния каталог на НБУ.

По 3.1.5.

НБУ има функциониращи процедури за разглеждане и удовлетворяване на студентски искания по отношение на учебния процес и на жалби, съответстваща на разпоредбите на Наредбата за студентите в НБУ, Глава IX „Студентски въпроси и жалби”.

През акредитационния период в НБУ са проведени процедури за разглеждане на 18 жалби (8 във Факултета за базово образование; 6 – в Бакалавърския факултет и 4 – в Магистърския факултет).

Стандарт 4: „Прием, развитие, признаване и сертифициране на студентите“:

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешно-нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на студентите включително до тяхната професионална реализация.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

По 4.1.1.

НБУ провежда целенасочена политика за привличане на студенти с използването на различни възможности и средства. Разработени са, периодично се актуализират и публикуват необходимите вътрешно нормативни актове и други документи, отнасящи се до всички етапи на „жизнения цикъл“ на студентите: от приема до професионалното им реализиране.

Основни информационни източници са:

➤ интернет страницата на НБУ, на която се публикуват: стандартите и показателите за оценяване на учебна програма и учебен курс; стандартите за учебната и научноизследователската дейност; системата за вътрешна акредитация и т.н.; правата и задълженията на студентите в НБУ; административното обслужване на студенти и докторанти;

➤ Центърът за кариерно развитие, който: подпомага професионалното ориентиране и практическата реализация на студентите; координира дейността с работодателите; организира и провежда международни прояви.

НБУ има изградена система за насърчаване на мобилността на студенти и преподаватели. Създадени условия за изходяща мобилност за обучение в чуждестранни висши училища чрез активно участие по програма „Еразъм+“. Сключени са 243 договора с чуждестранни университети. Актуална информация за възможностите на студентите за обмен и мобилност се публикува на интернет страницата на Университета.

В НБУ функционира система за трансфер на образователни кредити и признаване на периоди на обучение.

По 4.1.2.

В НБУ са приети и публично оповестени необходимите вътрешнонормативни актове и други документи, отнасящи се до всички етапи на „жизнения цикъл“ на студентите. Всички процедури и правилата за приема и обучението на студенти и докторанти са публични и представени чрез интернет сайта на Университета. Създадена е добра организация за набиране, подпомагане и адаптиране на българските студенти: използване на различни форми за привличане на кандидат-студенти; подпомагане на приетите студенти чрез академично консултиране от програмни консултанти, секретар-специалисти; декани на факултети и факултетни администрации; много добро първоначално и последващо административно обслужване в Студентския център към Централната студентска администрация на НБУ и др.

Утвърдена практика в НБУ е обучението на чуждестранни студенти, които за акредитационния период са с тенденция на увеличаване. Подпомагането и адаптирането на чуждестранните кандидат-студенти и

студенти се осъществяват основно от отдел „Международна дейност“ на Централната университетска администрация и от бюро „Обслужване на чуждестранни студенти“ на Централната студентска администрация.

От 01.10.2018 г. в НБУ функционира система за тюторство, в която могат да се включват всички студенти от първи курс ОКС „бакалавър“.

По 4.1.3.

НБУ има официално приета политика за включване на студентите и докторантите в изследователска и художествено-творческата дейност. Тази дейност се организира в департаментите и централните, както и по линия на Централния фонд за стратегическо развитие към Настоятелството на НБУ и фондовете „Учебни програми“ на факултетите. Бюро „Проекти“ към администрацията на Настоятелството подпомага студентите и докторантите при търсенето на външни за НБУ източници за финансиране.

През акредитационния период участието на студентите и докторантите в научноизследователските и практико-приложните дейности са нараснали близо два пъти – 6653 бр. обучаеми, спрямо предходния 6-годишен период.

По 4.1.4.

В НБУ е създадена система за оценка и признаване на придобитите образователни степени и периоди на обучение и практика в чуждестранни университети. На интернет страницата на университета публично оповестени и достъпни са Процедурата за администриране на мобилността по програма „Еразъм+“ и Процедурата за признаване от НБУ на придобита в чужбина степен на висше образование.

Критериите за признаване на период на обучение (престой) в чуждестранен университет, респективно в дипломантски семестър и в докторски програми от НБУ са: минимум три успешно взети изпита или 30 кредита от програмата, в която се обучава студентът, съответно минимум един взет изпит по специалността и работа върху дипломната теза. Осъществена е специализация на двама български и четирима американски студенти по българо-американската програма „Фулбрайт“.

По 4.1.5.

В НБУ е създадена е добре действаща административна система за регистриране на завършилите студенти и докторанти. Посредством формуляр за регистриране в базата на завършилите студенти, информацията се обработва в Центъра за кариерно развитие.

Периодично на възпитаниците се изпраща актуална информация относно: подходящи свободни работни позиции и стажантски програми; стипендии и конкурси; обучителни курсове и семинари; покани за участие във Форум „Кариери и студенти“; покани за мероприятия от университетско значение и др.

В НБУ са създадени *Алумни клубове по департаменти*, които поддържат свои бази данни за студентите, преминали през програмите им. В клубовете се осъществяват събития между настоящите студенти, възпитаниците и преподавателите.

Реализацията на студентите от НБУ се проследява и чрез Алумни асоциацията на Университета, чиято основна цел е продължаване връзката на завършилите студенти с Университета: споделяне на професионален опит от страна на възпитаниците, менторство спрямо настоящите студенти, предлагане на стажантски програми и партньорства по различни проекти (<http://www.nbu.bg/bg/alumni/alumni-asociacij>).

Стандарт 5: „Преподавателски състав“:

Критерий 5.1. ВУ има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, която е част от стратегията за развитие на институцията. Профил и квалификация на преподавателския състав.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1:

По 5.1.1.

НБУ поддържа устойчива политика за осигуряване и поддържане на качествен академичен състав с необходимия профил в съответствие със ЗВО, Закона за развитие на академичния състав, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Стратегия 2020 на НБУ и Правилника за дейността на НБУ, Наредбата за развитие на академичния състав на НБУ, осигуряваща приемственост и баланс в длъжностната и възрастовата му структура. Привличането, квалификацията и мотивацията на академичния състав е в съответствие с мисията и профила на Университета и е заложено като един от основните приоритети в неговата дейност и като фактор за осигуряване качеството на университетското образование, насочено към образователните потребности на студентите и очакванията на външната среда.

Ефективната и постоянна политика на Ръководството на НБУ по посока поддържане на качествен академичен състав се реализира чрез приложимостта на многостранни форми за:

- привличане на утвърдени, публично разпознаваеми личности с високи преподавателски, научни и практически постижения в страната и чужбина, на лица, способни да преподават на английски или друг чужд език;
- инвестиране в кариерното развитие на млади перспективни преподаватели от НБУ;
- провеждане на обучителни програми за преподавателите и обвързването на работата им със системата за оценяване и атестиране;
- включване на повече преподаватели в програмите за международна мобилност.

НБУ прилага ефективни механизми за насърчаване на научното и кариерното развитие на академичния състав, съобразени с динамиката на обучаемите, което е подкрепено с необходимия доказателствен материал.

В структурата на академичния състав на НБУ тенденцията е към:

- плавно намаляване на общия брой на щатните преподаватели – хабилитирани и нехабилитирани -от 497 през 2012 г. на 463 през 2018;
- вътрешно реструктуриране между асистентите и главните асистенти в посока нараства броят на главните асистенти (от 110 през 2012 г. на 141 през 2018 г.) за сметка на намалението на броя на асистентите (от 61 на 29), което е съобразено с изпълнението на изискването на ЗВО и ЗРАСРБ за срочен трудов договор за асистентска академична длъжност и придобиване на докторска степен в рамките на срочния договор;
- поддържане на сравнително постоянно процентно съотношение между нехабилитирани и хабилитирани преподаватели, което средно за периода 2013–2018 г. е 53,4% към 46,6%;
- неголям дял на гост доцентите и гост професорите – през годините на акредитационния период той варира между 4,3% и 7,6% от броя на хабилитираните лица;
- постепенно намаляващ дял на почетните професори – от 9,1% на 7,1% спрямо броя на хабилитираните лица;

➤ провеждане на политика за създаване на собствени хабилитирани преподаватели – общо за периода 75, от които професори 30 и доценти 45;

➤ поддържане на значителен дял на преподавателите с ОНС „доктор” и с научна степен „доктор на науките”: в края на периода той е 75% от общия брой щатни преподаватели при 52% през 2012 г., 155 преподаватели (61,5%) от нехабилитирания състав са с ОНС „доктор”.

Средната възраст на академичния състав е относително стабилна: за хабилитираните преподаватели в НБУ, които осигуряват обучението по специалностите в БСУ е 58 години (за доценти и професори, без гост такива и почетни професори – 56 години). За нехабилитираните преподаватели е 45 год.

По 5.1.2.

В НБУ има разписани процедури за професионално развитие и израстване на академичния състав в съответствие с: Правилник за устройството и дейността на НБУ, Наредба за развитие на Академичния състав; Процедура за дългосрочно атестиране на преподаватели по инициатива на НБУ; Процедура за дългосрочно атестиране на преподавателите в НБУ по тяхно искане; Критерии и показатели за дългосрочна атестация; Наредба за заетостта на преподавателите в НБУ; Изисквания за видовете работа и процедура за планиране, отчитане и оценяване на основната заетост на преподавателите на трудов договор в НБУ; Алгоритъм за определяне на основното месечно трудово възнаграждение на преподавателите в НБУ. На основание чл. 36 от ЗВО са регламентирани и други академични длъжности.

Балансираното и планомерно развитие на академичния състав е чрез Комисия за развитие на академичния състав, оглавявана от Ректора на НБУ. В потвърждение са реализираните през периода 2013–2018 г. (до м. ноември) общо 163 конкурса: 4 – за преподаватели; 85 – за главни асистенти; 45 – за доценти и 29 – за професори, разпределени сравнително равномерно по години, за което е представен необходимия доказателствен материал.

Пенсионираните през акредитационния период преподаватели общо е 69, като през последните 3 години техният годишен брой се удвоява. Поддържа се относителен баланс между броя на пенсионираните преподаватели и този на новоназначените външни хабилитирани преподаватели и асистенти.

В НБУ е създадена система за непрекъснато поддържане и развитие на специалната и педагогическата квалификация на преподавателите съобразно темпа на обновяване на знанията и методиките на преподаване. Провеждат се системно обучителни програми, обвързани със системата за оценяване и атестиране.

По 5.1.3.

НБУ поддържа политика за участие в международни програми и обмен на преподаватели за определени периоди на преподаване и научни изследвания по четири основни програми: Еразъм+, „Фулбрайт”, централноевропейската програма „ЦЕЕПУС”; междуправителствената рамка за европейско сътрудничество в областта на научните и техническите изследвания „COST”.

Представени са съответните доказателства в потвърждение на насърчаването на мобилността и научния обмен на академичния състав. За акредитационния период са осъществени 154 изходящи мобилности (125 с

цел преподаване и 29 с цел обучение) и 113 входящи мобилности (104 с цел преподаване и 9 с цел обучение); 2 изходящи и 2 входящи мобилности, администрирани от бюро към Държавния департамент на САЩ; 18 изходящи и 5 входящи мобилности по „ЦЕЕПУС“; национално съфинансиране по 2 COST акции

Академичният състав е запознат с регламентиранията правила за участие на преподавателите в научни форуми и командировки в чужбина, съгласно които всеки преподавател на определен период от време има право да участва в мобилност в избрана от него страна и университет. Международният отдел осигурява достъп до информация за всички международни форуми по света, което допълнително гарантира еднаква възможност за всеки преподавател да участва в международни изяви.

По 5.1.4.

НБУ има изградена и функционираща система за атестиране, стимулиране и санкциониране на преподавателите и на служителите. Механизмите за ефективното планиране на задълженията по учебната и научно – изследователска дейност, включени в семестриалните и в годишните изисквания към всеки преподавател в НБУ, са свързани пряко със системата на формиране на работната заплата и със системата за атестация на академичния състав.

В НБУ в съответствие със СУК са дефинирани два вида атестиране – дългосрочно и за допълнителна заетост на академичния състав по критериите учебна дейност, научна/творческа дейност и организационно-обществена дейност.

Дългосрочното атестиране се извършва по инициатива на Университета или по искане на самите преподаватели. Всеки преподавател в НБУ сам може да инициира дългосрочно атестиране с цел стартиране на процедура за обявяване на конкурс за по-висока академична длъжност, като представи самооценка, съгласно критериите и показателите за дългосрочно атестиране (СУК, втори раздел).

Критериите и процедурата за атестиране на академичния състав на ОТД в НБУ за допълнителна заетост (извън годишната си основна заетост) са свързани с обема, качеството и количеството на извършената допълнителна дейност. На това основание успешно атестираните преподаватели, (чийто брой през акредитационния период нараства от 35% през 2012-2013 учебна година на 66 % и 53 % през последните две учебни години) получават допълнително месечно възнаграждение за следващите десет месеца (от 1 октомври до 31 юли), като израз на повишаване качеството на научноизследователската и творческата дейност на преподавателите на ОТД в НБУ.

При атестирането на академичния състав в НБУ се отчита и мнението на студентите чрез изградената система за анкетиране по групи показатели, като анкетите се провеждат в края на всеки семестър. През акредитационния период оценките по наблюдаваните показатели от „много добри“ до „отлични“ показват ръст.

Административният персонал в НБУ ежегодно се атестира в периода 30 септември–7 ноември. Показателите за оценка на дейността на административния персонал са: изпълнение на основните задължения по длъжностна характеристика; изпълнение на допълнителни дейности; умение за работа в екип/ръководни умения; комуникативни умения и лоялност към НБУ, в съответствие с които се формира тяхното допълнително

възнаграждение.

Критерий 5.2. Научноизследователска, художествено-творческата и спортна дейност на академичния състав и участието на обучаваните в тази дейност.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2:

По 5.2.1.

НБУ има официално приет ред за включване на преподавателите в научноизследователската дейност, съобразно стратегическите цели и задачи, дефинирани в Стратегия 2020 на НБУ, със стремеж за формиране на изследователски капацитет в иновативни области.

Поддържа се висока активност на участие на академичен състав, студенти и докторанти в национални и международни проекти, конференции и други научни форуми, публикационна дейност. Налице е устойчива тенденция на положително развитие на научноизследователската дейност на академичния състав в НБУ. На един преподавател на ОТД в НБУ през периода ноември 2012–ноември 2018 г. броят участия в национални и международни научни и образователни форуми нараства от 1,48 на 2,03. Установена е стабилност в обучението на докторанти и успешно защитени дисертационни трудове.

За международната научно-изследователска активност на академичния състав, студенти и докторанти е допринасят сключените от НБУ 56 действащи международни договора, партньори по които са известни и престижни университети и организации от Европа, Северна и Южна Америка и Азия и 243 договори с чуждестранни университети за осъществяване на мобилност в сферата на висшето образование по програма „Еразъм+“.

По 5.2.2.

В НБУ са създадени благоприятни условия за осъществяване на конкурентноспособна научноизследователска, художествено-творческа, иновационна и публикационна дейност, вкл. и чрез въвеждане на международни стандарти за оценка на резултатите. Чрез въведената система за атестиране и стимулиране НБУ поддържа нужната изследователска и публикационна активност на преподавателите. Като цяло тази система отчита всички страни на академичната дейност, предвижда санкции и поощрения и благоприятства развитието на академичния състав. Въвеждат се международни стандарти за оценка на резултатите от научноизследователската дейност и стимулиране на публикациите в реферирани/индексирани издания и такива с висок импакт фактор. Усъвършенствана е и системата за годишно отчитане дейността на преподавателите на ОТД. С Наредбата за заетостта на преподавателите в НБУ са дефинирани количествени норми за минимална публикационна и творческа активност на един преподавател в зависимост от неговия статут.

Наблюдава се ръст в общия брой на публикациите и на публикационната активност на академичния състав в НБУ от 2,6 публикации на 4,4 на един преподавател на ОТД. Броят на публикациите в чужбина и на публикувани доклади от международни форуми нараства от 44 на 221 през учебна 2017/2018 година. Техният относителен дял към общия брой публикации се увеличава от 3,4% на 17,7%.

Установено е повишаването на броя на публикациите в

реферирани/индексирани издания и на такива с висок импакт фактор: от 92 (7,2%) на 242 (19,4%) . Нараства броят на преподавателите от НБУ, участващи в международни проекти. Най-много публикации на преподаватели от НБУ в реферирани/индексирани издания има в областите: информатика, математика, информационни технологии, когнитивна наука, психология, семиотични изследвания. Изграден е механизъм на задължително публикуване на резултатите от работата по проекти.

Броят на цитиранията на трудове на преподавателите на ОТД в реферирани научни списания и сборници към числеността на академичния състав също нараства устойчиво от 3,2 на един преподавател до 4,9 и 4,0 през последните две години.

НБУ организира и провежда множество международни научни конгреси, конференции и други форуми: Международна конференция „Близък Изток, Северна Африка и Балканите: Предизвикателствата на промяната“ (2013 г.); XII Световен конгрес на Международната семиотична асоциация (2014 г.); Осма международна конференция на International Association of Southeasteuropean Anthropology (2016 г.) и др.

В НБУ са създадени отлични условия за развитие на художествено-творческата дейност на департаментите по изкуства. Впечатляващи са художествено-творческите изяви и постижения на преподавателите, студентите и докторантите. Създадени са Университетски театър, Галерия „УниАрт“, Център по изкуства, Университетски филмов център, Лаборатория по анимационно кино, Лаборатория по фотография, Тонрежисьорско студио, Център за компютърно музициране и компютърна звукообработка, Експериментално художествено ателие по мода и множество специализирани зали.

Художествено-творческите изяви и постижения на преподавателите и студентите през последните 6 години у нас и в чужбина са с трайна тенденция на нарастване, от 663 в началото на периода на 797 и 717 през последните две години.

Новаторска практика на НБУ е провеждането на *ежегодни майсторски класове* под ръководството на признати виртуози в сферата на изкуствата. От 2018 г. започва нова инициатива – провеждането на Дни на изкуствата в НБУ, с богата програма и прояви, които представят труда на студентите, докторантите и преподавателите.

Стандарт 6: „Учебни ресурси и подпомагане на студентите“:

Критерий 6.1. ВУ осигурява и развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности, както и подходяща среда за дистанционно обучение

Констатации за изпълнение на критерий 6.1:

По 6.1.1.

НБУ поддържа и развива необходимия материално-технически и информационен ресурс за създаване на високо-технологична и модерна работна среда. Университетът разполага с кампус с много висок стандарт на материалната и информационната среда, със специализирани учебни пространства в съответствие с практическата насоченост на учебните

програми. Разположен върху собствена земя с площ от 27 хил. кв. м., включващ два учебни корпуса, Аула, Център по изкуства, Университетски театър, Музей, Галерия, Спортна база, включваща и Студентски спортен клуб, нов Център за книгата, обхващащ Университетската библиотека, архива и 2 книжарници, 2 копирни центъра, служебен паркинг, ресторант, зелени площи. Закупени са имоти за общежития. Университетът ползва под наем сгради или части от тях в различни части на София. Под наем са и помещенията на локалните центрове във Варна и Пловдив. Университетът разполага с творческа и почивна база в гр. Созопол.

През акредитационния период са изградени мултифункционални аудитории за интердисциплинарно обучение в активна тренинг среда, интерактивни специализирани учебни зали за практическо обучение по професионални направления, спортна инфраструктура, кабинети за персонална работа на преподавателите, пространства за информация и прием на студенти. През летния семестър на учебната 2018/2019 г. предстои да се въведе в експлоатация Корпус 3 с Радио-телевизионен център, кинозал с 80 места и разширение на Библиотеката на НБУ.

Осигуреността на студентите, обучавани по различните програми на НБУ, с аудиторна и лабораторна площ, компютри, литература, софтуерни и други информационни ресурси през акредитационния период е достатъчна и непрекъснато нараства.

НБУ разполага със собствена библиотеката с развити собствени информационни ресурси: библиотечен каталог (достъпен от сайта на Библиотеката, като на трите ѝ нива са поставени терминали за достъп); *собствена дигитална библиотека* с 437 дигитализираните книги, с осигурен онлайн достъп от всички компютъризирани читателски места на територията на Университета, както и чрез системата за отдалечен достъп; Научен електронен архив (<http://eprints.nbu.bg/>), в който преподаватели и докторанти депозират свои публикации в електронен вид (2498 до април 2018 г.); лицензиран достъп до пълнотекстови бази данни с различни по вид електронни документи (през 2017 г. те са 55); специализирани софтуерни продукти за самостоятелна работа на студентите по архитектура, информатика, моден дизайн, рисуване, предлагани от компютърните центрове на Библиотеката.

Наблюдава се непрекъснато нарастване и обогатяване на библиотечния фонд, като за акредитационния период относителният дял на новопостъпилите библиотечни единици на хартиен и електронен носител към съвкупния библиотечен фонд средногодишно са съответно 2,8% и 1,2%.

Читателските места в Библиотеката на НБУ са разпределени в осем зони, като 94 (37,3%) от всички 252 места са компютъризирани. Броят на местата на 100 студенти е 3,4.

Библиотеката разполага с достъп без парола до 4 безжични мрежи, два компютърни центъра, оборудвани с персонални работни места с кабелен достъп до интернет и достъп до три безжични мрежи.

В НБУ са осигурени необходимите условия за обучението на студенти със специални потребности както за физическото им придвижване, така и за образователния процес. От 2005 г. в Университетската библиотека има специализирано читателско място за хора с нарушено зрение, а от 2008 г. е създадена позицията „Координатор на библиотечни услуги за хора с нарушено зрение“ с обслужени до месец август 2018 г. 116 потребители. От 2016 г. е създадена дигитална библиотека „Електронна колекция за хора с

нарушено зрение”, включваща вече 278 заглавия.

По 6.1.2.

Образователният процес и изследователската дейност на студентите в НБУ по професионални направления са осигурени с квалифицирани, ползващи се с авторитет и обществено признание преподаватели. На докторантите са осигурени научни ръководители с компетентност в съответната област на професионалното направление.

Осигурена е комуникацията между преподавателите и студентите, и докторантите в НБУ както на територията на университетския кампус, така и по електронен път – чрез електронна поща, чрез съобщения, форуми и дискусии в системата за електронно обучение „Мудъл” или чрез виртуалните класни стаи. На всички студенти и докторанти в НБУ, на които предстои разработване на бакалавърска/магистърска теза или дисертация, се назначава научен ръководител, който подпомага процеса на разработване на тезата/дисертацията.

Консултирането и подпомагането в учебните програми се осъществява от директорите на програмните съвети, програмни консултанти или от секретар-специалисти.

От 2018 год. в НБУ функционира система за тюторство, в която могат да се включват всички студенти в първи курс на бакалавърските програми. Тютори са всички щатни преподаватели от Университета, чиято цел е запознаването на студентите с условията на обучение, правата и задълженията им, записване в майнър програма, следване по индивидуална програма.

По 6.1.3.

В НБУ има организирана и на високо технологично равнище система за административно обслужване на студентите. Създадени са много добри възможности за повишаване компетенциите на персонала при административното обслужване на студентите и на библиотечните служители. Осигурен е обмен на библиотечния екип в страната и в чужбина чрез електронното списание с открит достъп „Библиосфера“.

Проведено е специализирано обучение на библиотечните служители за обслужване студентите със специални образователни потребности. В рамките на дейността на Центъра за кариерно развитие и обучителни ресурси библиотекарите се включват в курсове за изучаване на чужд език и се обучават за владене на различни софтуерни продукти.

Университетската библиотека е член на Българската библиотечно-информационна асоциация, на фондация „Национална академична библиотечно-информационна система“ и на сдружението „Български информационен консорциум“, в които библиотечните служители преминават обучение групово или индивидуално в различни квалификационни курсове. През 2013 г. по линия на програмата „Еразъм” двама библиотекари вземат участие в обучение в Папския университет в гр. Краков, Полша.

По 6.1.4.

НБУ осигурява необходимите съвременни, високотехнологични и надеждни ресурси за прилагане на новаторски практики в обучението и преподавателската дейност. Внедряват се нови информационни технологии и чрез развиване на нов тип специализирани, мултифункционални учебни зали, предразполагащи активното участие на студентите в обучението.

НБУ разполага с 1 gbit/sec оптична свързаност към интернет

доставчика, както и с резервно оптично трасе. Реализират се виртуални класни стаи, както и директно излъчване чрез системата за обучение „Мудъл” на присъствените лекции в дистанционното обучение от аудиториите в кампуса на НБУ.

През акредитационния период при обучението по информатика, архитектура, дизайн, графичен дизайн, кино, компютърна грамотност и в останалите направления са закупени и се използват 11 интерактивни дъски, 45 таблети, вкл. графични, 9 електронни маркери, 11 инсталирани камери за излъчване на лекции, високо специализиран софтуер.

В НБУ добре развито е чуждоезиковото обучение, подпомагано от мобилни приложения и специализиран софтуер с използването на таблети и електронни маркери.

Стандарт 7: „Управление на информацията“:

Критерий 7.1. ВУ съобразно своята мисия събира и анализира информация за дейността на вътрешните структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които взимат участие и външни заинтересовани страни.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1:

По 7.1.1.

Организацията на академичните и спомагателните дейности и свързаните с тях управленски процедури по управление на информацията са регламентирани със съответните нормативни документи и организационни разпоредби, приети и утвърдени от органите за управление на НБУ.

В НБУ е установена практика за събиране на информация от различно естество, спомагаща за постигането на целите на Университета и осигуряване на високо качество и ефективно управление на образователния процес.

В НБУ е създадена система с разчетени процедури за отразяване на мнението на студентите и работодателите за качеството на обучението и на академичния състав. Със сертифицирането на СУК по ISO 9001:2015 се предвижда участие на обучаеми и работодатели във вътрешните одити.

През акредитационния период формите за отчитане на мнението на обучаемите и работодателите са: участие в различните университетски дейности, в ръководни органи на Университета, във факултетните съвети; системата на анкетните проучвания за качеството на учебния процес и на програмите, за реализацията на изследователски проекти; обсъждане на резултатите от проучванията и предприемане на мерки за подобряване качеството на обучение в НБУ на базата на направените препоръки, за което е предоставен в достатъчна степен доказателствен материал.

По 7.1.2.

В НБУ са създадени вътрешни механизми за съхраняване на детайлна информация за разполагаемите учебни ресурси – материално-технически, финансови, информационни, библиотечни - в подкрепа на личностното и кариерното развитие на студенти, докторанти и алумни. Създадени са съвременни условия за: учебно-преподавателска, научноизследователска, художествено-творческа и спортна дейност; годишният финансов отчет и доклад (<https://nbu.bg/bg/za-nbu/struktura-i-upravlenie/godishen-doklad>); непрекъснато обновяване на софтуерните продукти с по-високи версии на съществуващите или с нови специализирани софтуери за обучението по

информатика, архитектура, дизайн и др.; безжичен интернет; библиотечен каталог, (<https://qoras.nbu.bg/EOSWebOPAC/>), научен електронен архив (<http://eprints.nbu.bg/>); лицензиран достъп до 55 пълнотекстови бази данни с различни по вид електронни документи.

НБУ прилага съвременни методи, форми и иновативни практики за обучение. Създадени са процедури за: събиране, анализиране и обработване на информацията за ефективността на методите за оценяване и поддържане качеството на обучението и на академичния състав; за одобрение, мониторинг и актуализация на учебната документация и учебните програми, която се съхранява в протоколите на проведените заседания на програмните и департаментните съвети и тяхното ежегодно анализиране от Комисията по качество. Промените в нормативните актове и стратегическите документи се анализират и обсъждат регулярно на заседания на Ректорския, Академичния, Председателския съвети и на Настоятелството на НБУ.

НБУ съхранява детайлна информация за всички учебни ресурси, с които разполага в подкрепа на личностното и кариерното развитие на своите студенти, докторанти и алумни. Ежегодно се събира и анализира значителна по обем информация за развитието и успеваемостта на обучаемите, както и за процента на незаписали се (прекъснали) и отпаднали студенти по випуски и професионални направления, която се анализира на различни нива, разкриват се причините и се предприемат необходимите коригиращи действия.

НБУ има традиция и дългогодишен опит в проучването на студентското мнение и получаването на обратна връзка. Анкетните проучвания се администрират, провеждат и анализират от Центъра за качество и оценяване чрез системата „Мудъл”. След всяка анкетна сесия Центърът за качеството обобщава резултатите и ги предостави на университетското ръководство.

Положителна практика е осъществяването на допитване чрез анонимна анкета „Кандидат-студенти”, която помага да се отговори по-добре на очакванията на бъдещите студенти за учебните програми на НБУ, а също и към висшето образование като цяло.

Контролът по отношение на предприетите мерки и отчитане на резултатите от тях се реализира чрез външните и вътрешните одити и чрез прегледите на ръководството по качеството.

По 7.1.3.

НБУ има изградено ефективно партньорство с работодателите и съдейства за кариерното ориентиране и професионалната реализация на студентите, чието проявление е посредством анкетните проучвания за идентифициране на изискванията на пазара на труда. Като новаторска и полезна инициатива на НБУ се оценява проведеното през 2014 г. разширено анкетно онлайн проучване чрез Google.docs сред работодатели относно професионалната реализация на алумните на НБУ. Анализирани и обобщени данни от тях се явяват база за положителни корекции в образователния процес.

Стандарт 8: „Информация за обществеността“:

Критерий 8.1. ВУ публикува информация за: приети програмни документи и учебна документация; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на студентите и академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; университетски форуми с

участието на представители на студенти, синдикални и потребителски организации.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1:

По 8.1.1.

НБУ има утвърдени практики за публикуване на ясна, точна, обективна, актуална и достъпна информация за обществеността чрез отдел „Информационна дейност“. Контролът и координацията на цялостната дейност на отдела и комуникационната дейност на Университета се осъществяват чрез позицията „Връзки с обществеността“.

Чрез сайта на НБУ в подменю „Електронен каталог“, се публикува информация за:

➤ всички бакалавърски, магистърски и майнър програми (редовно и дистанционно обучение, на български и чужд език) и докторски програми, които ежегодно се обявяват за прием ([З<http://ecatalog.nbu.bg/Default.asp?>](http://ecatalog.nbu.bg/Default.asp?));

➤ всички курсове, които записват студентите от дадена програма в рамките на съответните семестри и техните паспорти;

➤ кандидат-студенти (интернет страница на НБУ/„Кандидат-студенти“;

➤ студенти (сайт на НБУ/„Студенти“, „Учебни програми“, „Факултети“, „Библиотека“; Е-студент – персонална страница на всеки студент на НБУ; Мудъл платформа за обучение и обща информация (<https://e-edu.nbu.bg/>), Фейсбук страницата на НБУ (<https://www.facebook.com/pages/New-Bulgarian-University/60408350928>);

➤ студентската общност и събитията в Нов български университет (сайт на НБУ/„Студентски съвет“, „Новини и събития“ ; Културен афиш НБУ (печатно издание);

➤ възпитаниците на НБУ: интернет страница на НБУ, меню „Alumni“ с подменюта за кариерното им развитие (<http://www.nbu.bg/bg/alumni/centyr-za-karierno-razvitiie-i-obuchitelni-resursi>) и за ежедневно актуализирана информация за свободни работни позиции (<https://nbu.bg/bg/alumni/alumni-novini>).

По 8.1.2.

Организацията на академичните, научно-изследователските и други дейности и свързаните с тях управленски процедури са регламентирани със съответните нормативни документи и организационни разпоредби, приети и утвърдени от органите за управление на НБУ. Информацията за научноизследователската дейност на академичния състав, публикации, научни конференции, проекти, са публикувани на интернет страницата на НБУ: меню „Департаменти и центрове“; общоуниверситетските, учебни и научни издания се публикуват на университетския сайт, меню „Издания“.

На сайта са публикувани също прессъобщения с информация до медиите, научни семинари на департаментите и изследователските центрове; прояви на Докторантското училище; студентски семинари, летни школи, вкл. и международни; представяне на творчески разработки и проекти на студенти и докторанти от департаментите по изкуствата във фестивали, концерти, постановки, изложби, ревюта, майсторски класове: участие на преподаватели, студенти и докторанти в международни, национални и университетски конференции, кръгли маси, семинари, дискусии, уъркшопи, теренни изследвания, за които се публикуват съобщения в <http://www.news.nbu.bg/>;

НБУ поддържа чрез своята библиотека научен електронен архив (<http://eprints.nbu.bg>), където могат да се проследят публикациите на академичния състав и на обучаемите.

По 8.1.3.

Сайтът на НБУ предлага разнообразна и богата информация за международната дейност на университета (<https://nbu.bg/bg/za-nbu/mezhdunarodni-vryzki>). Включени са рубриките:

- членството в международни организации; работата по програми на ЕС („Еразъм+”, „Темпус”, „Еразмус-Мундус”);
- организирането на ежегодни летни международни школи по семиотика, когнитивна наука, масови комуникации, археология и театрално изкуство, на майсторски класове по оперно пеене, пиано и арфа, джаз импровизации, поп и джаз пеене.

Всеки студент, докторант или преподавател е улеснен с достъпа до тези данни и може лесно да се ориентира в различните предложения за международен обмен, събитие или друга научна изява.

На сайта на НБУ се публикува и информацията за сътрудничеството с чуждестранните университети и за сключените с тях за образование, обучение и практика в ЕС чрез мобилност на студенти, преподаватели и административен състав, се публикува на адрес <https://erasmusplus.nbu.bg/>, за възможностите за обмен и мобилност на студенти и докторанти с цел обучение (<https://erasmusplus.nbu.bg/bg/studentska-mobilnost-s-cel-obuchenie>) и с цел практика (<https://erasmusplus.nbu.bg/bg/studentska-mobilnost-s-cel-praktika>).

По 8.1.4.

НБУ разполага с и предоставя на заинтересованите страни информация относно резултатите от вътрешните и външни одити, резултатите и коригиращите действия от тях, анкетните проучвания сред студентите за качеството на обучение и на преподавателския състав, сред алумни (<https://nbu.bg/bg/alumni/alumni-novini>) <https://nbu.bg/bg/alumni/alumni-novini> и <https://nbu.bg/bg/alumni/alumni-na-uspeha>) и работодателски организации за реализацията на неговите възпитаниците.

НБУ предоставя на обществеността детайлна информация за цялостната си дейност в своите **годишни доклади** (печатни издания на български и на английски език), публикувани и на неговия сайт (<http://www.nbu.bg/bg/za-nbu/struktura-i-upravlenie/godishen-doklad>).

Информацията за дейността на НБУ, публикувана на сайта на университета е изключително богата, разнообразна и актуална. Тя е полезна за настоящите и бъдещите студенти, за завършилите, за другите заинтересовани страни в бизнеса и обществеността.

Стандарт 9: „Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите“:

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг, (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1:

По 9.1.1.

Редовно се проучва и оценява конкурентната среда чрез сравняване на образователни цели, учебни планове и програми с цел определяне на

конкурентните предимства на обучението по специалностите. Учебните програми, по които се осъществява обучението на студентите от НБУ, са в съответствие на икономическите и социалните потребности на обществото. Много от тях са иновативни, съобразени са с най-динамично развиващите се отрасли на българската икономика и със значими социални проблеми.

Профилът на специалностите на БСУ е съобразно стратегията, мисията и визията на университета. В мониторинга на адекватността на учебните програми, техните преглед и актуализиране се вземат под внимание изводите от задълбоченото проучване на българския академичен опит, европейските добри практики, международните образователни стандарти от страна на преподавателите и администрацията. Налице са данни за периодично проучване на конкурентната среда, състоянието и динамиката на образователния пазар.

По 9.1.2.

В НБУ има практика за обновяване на учебната документация, учебния материал и за въвеждане на нови бакалавърски и магистърски програми. Регламентирани са критерии и процедури за минимизиране на съществуването на структурни и целеви недостатъци в учебните програми, изискващи промяната им в рамките на академичния цикъл.

Прилага се установен ред за анализ, оценка и актуализация на учебната документация. В НБУ е разработен и действа инструментариум за отчитане мнението и оценките на студентите и на потребителите на кадри за съдържание на учебните програми и учебните курсове, които се отчитат при вземането на ключови решения за усъвършенстване на учебния процес. Създадена е организационна среда за разработване, утвърждаване и изменение на учебни програми, не изискващи промяната им в рамките на съответния академичен цикъл.

Актуализираните учебни програми съобразно еволюцията на научните знания и технологии през акредитационния период са:

➤ за редовно обучение: 14 бакалавърски, 13 майнър и 16 магистърски;

➤ за дистанционно обучение: 4 бакалавърски и една магистърска програма.

По 9.1.3.

В НБУ се прилагат утвърдени практики за анализ на външната и вътрешна среда с оглед осигуряване на необходимата информация за мониторинг на програмите. Полагат се усилия за информиране на академичния състав относно световната практика. Установена е добра практика за осигуряване на съпоставимост на учебната документация с водещи български и чуждестранни ВУ. Прилага се иновативна форма за използване на тематични проекти, които целят проучване на необходимостта на бизнеса от специфични умения и знания, модернизиране на учебните курсове и програми в НБУ в съответствие с нуждите на работодателите, по-добра практическа подготовка на студентите за включване в реалния фирмен процес, като са реализирани 5 такива мащабни проекта.

По 9.1.4.

В НБУ се набира информация и се анализират изискванията на пазара на труда към квалифицираната работна сила. Изградени са и се поддържат контакти с потребителите на кадри с оглед познаване на търсенето на предлагани от НБУ специалисти с конкретни знания и умения.

По 9.1.5.

В НБУ се прилага утвърдена практика за активно участие на преподавателите в мониторинга и актуализацията на предлаганите на студентите и докторантите учебни програми. Представителното участие на студенти, докторанти и работодателски организации в този процес е посредством различни форми.

Стандарт 10: „Циклично външно осигуряване на качеството“:

Критерий 10.1. ВУ осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1:

По 10.1.1.

В НБУ процесът на управление на качеството съдържа планирани дейности по самооценяване, основани на обвързани в цялостна система разписани процедури и регламенти, в която са интегрирани документите, изисквани по ISO и пълната вътрешнонормативна уредба на НБУ.

Регулярните самооценки се реализират чрез: оценяване на учебните програми, оценяване на учебните курсове, вътрешна програмна акредитация и вътрешни одити.

От 2015 год. в СУК на НБУ са включени показателите за оценяване на учебна програма, в съответствие с които учебните програми преминават през процедури на вътрешна акредитация, които предхождат процедурата по оценяване на НАОА и подготвят програмите за нея.

В края на всяка учебна година в НБУ се извършват вътрешни одити от специално подготвен екип от вътрешни одитори от Факултета за дистанционно, електронно и продължаващо обучение. През акредитационния период са планирани и извършени 5 вътрешни одита на университетски звена, без да са установени с тях отклонения от стандартите за учебна документация и/или несъответствия с потребностите на обучаемите, преподавателите и работодателите.

НБУ успешно преминава периодични процедури на външни одити от национални и международни агенции за външно оценяване на качеството както като институция, така и по отношение на предлаганите учебни програми. През акредитационния период НБУ е оценен, одитиран и акредитиран от: Международното бюро „Веритас“ (3 надзорни и 1 ресертификационен одит след първоначалната сертификация на НБУ по ISO 9001:2008 през 2012 г.); Трансконсулт МП ЕООД (през април 2018 г. Системата за управление на качеството е сертифицирана по ISO 9001:2015); Българската асоциация за качествени езикови услуги „Оптима“ (от 2011 г. курсовете към Центъра за чужди езици в НБУ преминават външно оценяване и акредитация с много висока оценка от Асоциацията, която работи в тясно сътрудничество с Европейската асоциация за качествени езикови услуги EAQUALS), като е осигурена възможност студентите, изучаващи чужди езици, да получават Европейско езиково портфолио и Европейски езиков паспорт; Националната агенция за оценяване и акредитация (от създаването си до настоящия момент НБУ преминава 3 институционални акредитации през 2001 г., 2006 г. и 2012 г. за максимален срок от 6 години).

По 10.1.2.

В НБУ е създадена организация за съхраняване на документацията на постъпилите от НАОА препоръки и на предприетите в резултат от тях мерки с оглед успешно последващо институционално акредитиране, както и успешно акредитиране на професионалните направления и докторските програми.

В последните 6 години през процедури по следакредитационно наблюдение и контрол са преминават Университета и 8 професионални направления със съответните бакалавърски и магистърски програми.

По 10.1.3.

В НБУ има разработена и строго спазвана процедура за приемане на действия във връзка с констатациите от провежданите акредитации от НАОА: постъпване на информацията при секретаря по акредитацията; представяне на ректора на НБУ и на зам.-ректора по качеството и акредитацията; насочване към директорите на програмните съвети за приемане на мерки във връзка с направените препоръки; периодично информиране на зам.-ректора по качеството и акредитацията за резултатите.

В НБУ през акредитационния период от НАОА са оценени 50 бакалавърски програми, 105 магистърски програми, 44 докторски програми; дадено е разрешение с последваща програмна акредитация на две бакалавърски програми: „Биология – обща и приложна“ (професионално направление „Биологически науки“) и „Логопедия“ („Обществено здраве“); 199 редовно оценени програми.

Броят на програмите, които са претърпели промяна в резултат на препоръките от външни оценки са: 45 от общо 180 редовно оценени и акредитирани от НАОА програми в периода *ноември 2012–ноември 2017 г.* имат препоръки за частични промени, които са изпълнени в срок. За периода *декември 2017–септември 2018 г.* 11 бакалавърски и магистърски програми са претърпели промени в резултат на препоръки по процедурата за САНК от НАОА, мнения на студенти, браншови организации и работодатели.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въздействия върху ВУ	Въздействия върху ВУ		
		Желани	Нежелани
	Вътрешни	Силни страни	Слаби страни
		<ul style="list-style-type: none"> • Мисията на НБУ е в пълно съответствие с образователните тенденции, заложи в стратегията; • Университетът покрива широк спектър от области на знанието, които са добра база за интердисциплинарни и мултидисциплинарни научни изследвания; • Академичен профил в модерните технологии и възможност за гъвкави динамични реакции и промени, които да ги развиват и отблизо да ги следват; • Учебни програми и учебни курсове с акцент върху практическите приложими знания и умения; • Използване на иновации, съвременни методи и средства в университетския мениджмънт и учебното съдържание, преподаването и обучението . • Ориентация към партньорства с водещи компании и включването на бизнеса в управлението на 	<ul style="list-style-type: none"> • Трайно утвърдена тенденция към намаляване броя на студентите, в резултат на което се обединяват обучаеми от различни учебни програми, а това от своя страна се явява предпоставка за намаляване на качеството на обучението.

		Университета, което е факт; • Провеждане на активна политика за сътрудничество с утвърдени световни университети за обучение на студенти на обменни начала	
	Външни	Възможности • Установяване на сътрудничество и трайни академични партньорства в образователния процес и науката. • Улеснен достъп до знания и участие в европейски научни мрежи. • Разширяване на административното обслужване в НБУ чрез развиване на електронни услуги за кандидат-студенти, студенти и докторанти, достъпни през онлайн платформите на Университета.	Заплахи • Честите промени в учебните програми са предпоставка за нарушаване на тяхната устойчивост; • Недостатъчна ангажираност на работодателите в обучението и квалификацията на младите хора, завършващи висше образование; • Намаляване и липса на обучаеми по учебни програми в хуманитарни и естествени науки.

На базата на констатациите за резултатите от извършеното оценяване Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана предлага на Акредитационния съвет да утвърди **капацитет на Нов български университет 11 200 студенти и докторанти.**

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

Препоръка 1.

Да се засили устойчивостта на учебните програми, като промени в тях да се предприемат след изтичане на определения „жизнен цикъл“ на дадена програма след завършване на даден випуск, обучаван по съответната учебна програма.

Срок: постоянен, с ежегодно отчитане

Препоръка 2.

Да не се прилага еднозначно критерият „Финансова обезпеченост“ за развитие на академичния състав по силата на измененията в Наредбата за развитие на академичния състав в НБУ, пренебрегвайки изискуемите се с Правилника за прилагане на ЗРАСРБ критерии.

Срок: постоянен, с ежегодно отчитане

Председател на ПКСПНСО:

проф. д.ик.н. Гошо Петков